

**ústav pro studium
totalitních režimů**

Čj.: USTR 104-4/2020
USTRX001QY1X

Praha, 1. září 2020
Počet stran: 5

Zápis ze 4. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

Datum a místo zasedání: 01. 09. 2020, 11 hod., nám. Winstona Churchilla 1800/2, Praha 3

Rada Ústavu: František Bublan, Karel Černý (do 13:03), Jiří Junek, Jiří Liška, Martin Palouš, Eduard Stehlík

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Ondřej Matějka, Adéla Rádková, Daniel Dušek, Michael Pelíšek

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Zápis vyhotovila: Adéla Rádková

Omluveni:

Program jednání:

- 1. Schválení programu**
- 2. Verifikace zápisu z 3. jednání**
- 3. Pracovní řád**
- 4. Informace o činnosti**
- 5. Různé**

Předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů E. Stehlík všechny přivítal a zahájil v 11:14 hod. 4. jednání Rady ÚSTR v roce 2020. Informoval kolegy o projednávání Výroční zprávy ÚSTR a ABS za rok 2019. Na obou výborech byla VZ schválena, projednání na plénu bylo prozatím odloženo.

Ad 1) Schválení programu

Předseda Rady E. Stehlík navrhl doplnění bodu o rekonstrukci.

Usnesení: Program byl schválen v navrženém znění

Hlasování: 6 pro (jednomyslně)

Ad 2) Verifikace zápisu z 3. jednání

J. Liška se zeptal, proč není možné zveřejňovat některé věci z evaluace, např. seznam nejlepších prací, seznam recenzentů aj. Z. Hazdra upozornil na to, že evaluace probíhala dle schválených pravidel, která neumožňují zveřejňovat ani jména recenzentů ani nejlepší práce, jak bylo ostatně na jednání Rady vysvětlováno už vícekrát. Z. Hazdra ubezpečil Radu, že je pro co nejotevřenější vztahy mezi vedením Ústavu a Radou. Vedení Ústavu poskytuje informace Radě v rozsahu, v jakém mu to jen umožňuje zákon a další předpisy. Význam výsledků evaluace tkví jednak v cenné zpětné vazbě pro zaměstnance Ústavu a jednak v doporučeních, která obdrželo vedení Ústavu, a která plánuje v nadcházející době realizovat. M. Pelíšek upozornil, že by tato problematika neměla být projednávána v bodě o zápisu. M. Palouš jeho názor podpořil.

Usnesení: Zápis z 3. jednání byl schválen v předloženém znění s drobnou úpravou E. Stehlíka

Hlasování: 6 pro (jednomyslně)

Ad 3) Pracovní řád

M. Pelíšek uvedl hlavní změny v předkládaném Pracovním řádu. Hlavním důvodem je potřeba aktualizace řádu, který platil od roku 2009 a od té doby nebyl měněn. Upozornil také, že je potřeba, aby byl schválen všemi odborovými organizacemi. Ty jsou na Ústavu momentálně tři s tím, že dvě z nich již mnoho měsíců zjevně nevykazují žádnou činnost. Třetí odborová organizace Pracovní řád schválila v navrženém znění.

M. Palouš se zeptal, jak se má postupovat, když odborové organizace nefungují. M. Pelíšek odpověděl, že postupy na to jsou, nicméně to není jednoduché.

O. Matějka dodal, že v případě Pracovního řádu je potřeba mít výslovný souhlas odborových organizací. V případě, že odborové organizace nereagují, pak je možné je vyzvat, aby informovaly o tom, jestli dále splňují podmínky a jsou aktivní. Pokud ale nebude odborová organizace ani na takovou výzvu reagovat, pak není možné ji považovat za zrušenou. Písemný souhlas s novým Pracovním řádem nemusíme za těchto okolností získat nikdy. M. Palouš situaci označil za kafkovskou. O. Matějka s tím vyslovil souhlas.

J. Liška navrhl odložit projednávání Pracovního řádu do doby, než bude schválen odborovými organizacemi.

M. Palouš upozornil na chybu v Pracovním řádu na str. 7, čl. 7, odst. 5, kde by mělo správně být: „... explicitně uvede, že jde o jeho soukromý názor, nikoli stanovisko ÚSTR.“ Dále navrhl do řádu zahrnout poučení o tom, že Pracovní řád ÚSTR je implementací obecně platných zákonných úprav do podmínek Ústavu.

E. Stehlík navrhl odložit projednání na příští jednání Rady.

J. Liška pochválil pracovníky Ústavu, že je navrhovaný Pracovní řád kratší než původní.

Návrh usnesení: Rada Ústavu schvaluje Pracovní řád v navrženém znění, který vstoupí v účinnost po jeho schválení všemi odborovými organizacemi Ústavu.

Usnesení: Projednávání bodu bylo odloženo na následující jednání Rady ÚSTR. K projednávání dojde až poté, co se podaří získat souhlas odborových organizací.

Hlasování: 6 pro (jednomyslně)

Ad 4) Informace o stavbě a financování rekonstrukce sídelní budovy Ústavu

Z. Hazdra zopakoval radním informace, které jim poskytl ihned po jednání na Ministerstvu financí prostřednictvím e-mailu. Na jednání vedení Ústavu seznámilo ministryni financí (která se jednání účastnila spolu s náměstkem MF pro rozpočet Karlem Tyllem) o stavu rekonstrukce a zdůraznilo, že varianta pokračování rekonstrukce je nejehospodárnějším řešením. Ministryně nejprve variantě dokončení rekonstrukce nebyla nakloněna, nicméně po diskuzi toto řešení nebylo ze strany MF odmítnuto. Na dalším jednání v průběhu září budou přítomni zástupci ÚZSVM, kteří mají předložit možné alternativy sídla ÚSTR. Z. Hazdra dále upozornil na to, že jednání komplikovala skutečnost, že předseda Rady Ústavu podal trestní oznámení na vedení Ústavu a celou věc začala prověřovat policie. Tímto krokem se zbytečně vytvořila nedůvěra mezi vedením ÚSTR a některými členy Rady a též mezi vedením Ústavu a MF ČR. Na základě různých zpráv z médií o tom, že se o rekonstrukci zajímá policie, začalo mít MF ČR o projektu pochybnosti. Přitom nyní se po dvou letech ukázalo, že policie a státní zastupitelství dopěly k závěru, že se žádný trestný čin nestal. V neposlední řadě Z. Hazdra vyjádřil odhodlání učinit vše pro to, aby se ÚSTR podařilo dokončit rekonstrukci sídelní budovy.

E. Stehlík argumentoval, že pokud kterýkoli občan dostane podezřelé informace, má povinnost o tomto svém zjištění informovat příslušné orgány. Dodal, že bude jen rád, pokud se tato situace vyřeší. Dodal, že o zájmu developerů upozorňoval vedení v minulých týdnech a měsících, a že během svých vystoupení v Senátu ČR vystupoval v zájmu Ústavu. Přislíbil informovat vedení Ústavu v případě, že obdrží oficiální vyrozumění od PČR.

O. Matějka doplnil, že doufá, že už trestní oznámení nebude narušovat vyjednávání o dalším financování.

M. Palouš zareagoval na O. Matějku, vyjádřil uspokojení z pozitivního výsledku policejního vyšetřování, ale zároveň zdůraznil, že je třeba vést další debatu o legitimitě Ústavu z hlediska zákona.

K. Černý se zeptal, co se bude dít, když zvítězí developerské zájmy. Z. Hazdra odpověděl, že případné plány budou předmětem dalších jednání s představiteli MF ČR a ÚZSVM.

J. Liška v reakci na úvodní slovo Z. Hazdry dodal, že by mělo být panu řediteli především líto, že vedení Ústavu přišlo o sídelní budovu. O. Matějka upozornil, že o sídelní budovu Ústav nepřišel, a že na toto téma probíhají jednání na Ministerstvu financí. Dodal, že je vedení samozřejmě líto, že se momentálně Ústav nachází v situaci, kdy nemá vlastní sídelní budovu a je rozdělen do několika budov. Zároveň upozornil, že budova byla od roku 2004 v havarijním stavu a rekonstrukce byla nezbytná. Interní audit, znalecké posudky, policejní prověřování potvrzují, že postup vedení Ústavu byl správný.

J. Junek upozornil J. Lišku, že zbytečně používá téma rekonstrukce jako hůl na vedení Ústavu. Rada byla o průběhu rekonstrukce informována a jednotlivé kroky byly racionálně zdůvodněny. E. Stehlík potvrdil, že v průběhu rekonstrukce se opravdu vyskytly nepředvídatelné okolnosti. Potvrdil rovněž, že se za dobu rekonstrukce nepředvídatelným způsobem změnila urbanistická situace v okolí sídla ÚSTR, do hry vstoupily developerské zájmy a sám za sebe by už o tuto budovu neusiloval. Dále se ohradil vůči podezření, že by záměrně působil v neprospěch jednání o financování sídelní budovy ÚSTR, a že by jeho jednání bylo ovlivněno osobními vztahy.

F. Bublan připomněl starosti MV ČR s budovou bývalého Centrotexu a doporučil najít hlavně nějakou funkční kancelářskou budovu.

Z. Hazdra upozornil, že v rámci sídelní budovy Ústavu jsou otevřené dvě varianty, rekonstrukce stávající sídelní budovy i případné zvolení budovy nové. Jednání o dofinancování rekonstrukce proběhne v druhé polovině září tak, aby se jeho výsledky mohly promítnout do přípravy návrhu státního rozpočtu. Prioritou vedení Ústavu je zajistit mu důstojné sídlo. Dále informoval radní, že návrh rozpočtu na příští rok je srovnatelný s rozpočtem pro letošní rok, a tudíž vedení Ústavu nebude nuceno propouštět zaměstnance.

E. Stehlík požádal o průběžné informování členů Rady a výsledcích jednání na MF ČR.

Ad 5) Informace o činnosti

E. Stehlík poděkoval za Čtvrtletník a podpořil jeho další zaslání.

Z. Hazdra následně informoval radu o dopadech hygienických opatření v souvislosti s epidemií Covid-19, které se projeví zrušením každoroční konference zabývající se československými dějinami v Českých Budějovicích. Rovněž došlo k odložení mezinárodní konference (setkání) k projektu Poslední adresa. Nový termín je stanoven na konec listopadu, ovšem vzhledem k mezinárodní účasti jsou možnosti její realizace nejisté.

Podařilo se uskutečnit výstavu *Otazníky nad naší svobodou* na Náměstí Václava Havla, věnovanou 30. výročí prvních svobodných voleb. Výstava bude v následujících měsících putovat po různých místech ČR. Posunuto bylo konání výstavy *Nebe bylo plné hvězd* v prostorách Želivského kláštera. Vernisáž výstavy se odehrála místo 13. dubna až 9. srpna za účasti kardinála Dominika Duky a široké veřejnosti i velkého mediálního ohlasu.

SMZV ČR byla domluvena možnost realizace výstavy *Nebe bylo plné hvězd* na půdě ministerstva v rámci tzv. Červené středy. Dále se podařilo dohodnout možnost on-line přednášek/seminářů pro zaměstnance českých velvyslanectví i možnost realizace výstav v zahraničí. V prestižním francouzském nakladatelství Cerf byl vydán překlad knihy S. Vodičkové o kardinálu Beranovi do francouzského jazyka. Dále byl zahájen provoz webových stránek *Čechoslováci v gulagu*, které fungují v několika jazykových mutacích.

Další uvedení výstavy *Akce Světлана* bude zahájeno 19. 11. v bývalé věznici v Uherském Hradišti pod záštitou hejtmána Zlínského kraje. Ústav rovněž inicioval jednání s MK ČR, Plzeňským krajem a obcí Klášter a dalšími o případné rekonstrukci zámku Zelená Hora u Nepomuku.

O. Matějka doplnil, že soud určil právoplatné vedení KPV (skupina pana Tulačky) a tím se také otevřela otázka tzv. Věže smrti u Jáchymova. Mimo jiné ve spolupráci s Ústavem jsou

O. Matějka doplnil, že soud určil právoplatné vedení KPV (skupina pana Tulačky) a tím se také otevřela otázka tzv. Věže smrti u Jáchymova. Mimo jiné ve spolupráci s Ústavem jsou podnikány kroky směrem ke zpřístupnění Věže smrti veřejnosti, došlo ke školení průvodců pod vedením J. Jareše. Pokračují jednání o muzeu v Moravském Krumlově. V září/říjnu budou prezentovány plány před zastupitelstvem Moravského Krumlova. Expozice je v muzeu MK plánována od roku 2022. V pátek 4. 9. proběhne jednání Rady vlády pro romské záležitosti, za přítomnosti i předsedy A. Babiše. Jednat se bude o prostředcích na projekt zabývající se soupisem majetku Romů a Sintů v meziválečném Československu.

Ad 6) Různé

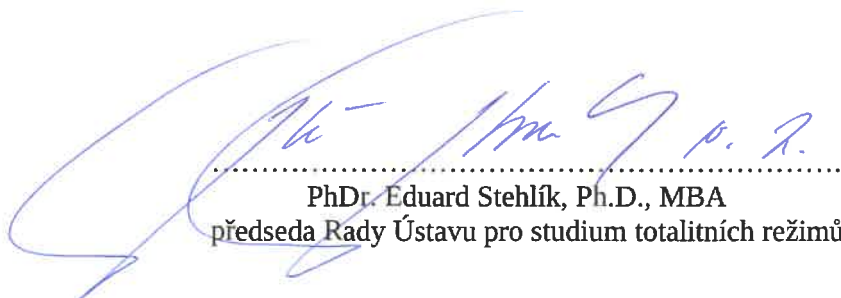
M. Palouš se zeptal na kauzu s tzv. „cenzurou v ÚSTR“. Na to konto podnítl debatu k metodologickým východiskům Ústavu. Eduard Stehlík poprosil o stručnou informaci ke kauze. O. Matějka stručně vysvětlil situaci kolem recenzního řízení knihy F. Stárka a L. Kudrny. Zdůraznil, že se jedná o standartní recenzní proceduru, do které vedení Ústavu nevstupuje, a že sami autoři popřeli, že by se jednalo o formu cenzury. Zároveň na žádost M. Palouše potvrdil konání metodologické debaty na téma totalitarismu, resp. revizionizmu v průběhu října.

O. Matějka rovněž upozornil, že Ústav je výzkumnou institucí, a že v odborných vystoupeních nelze korigovat výroky vědeckých zaměstnanců, na rozdíl od úředních otázek, ke kterým se vyjadřuje výhradně vedení Ústavu.

J. Liška namítnul, že by vedení Ústavu mělo sloužit jako arbitr při nerozhodných výsledcích recenzního řízení a nesloužit pouze jako nestranný moderátor. Z. Hazdra upozornil, že úkolem vedení není vyjadřovat se k veškerým výstupům činnosti Ústavu, ani je hodnotit. J. Junek zdůraznil, že Ústav je vědeckou institucí a musí dbát pravidel vědecké práce.

E. Stehlík poděkoval přítomným a ukončil jednání.

5. jednání Rady Ústavu v roce 2020 se uskuteční dne 7. 10. 2020 v 10 hod. v budově Ústavu pro studium totalitních režimů na nám. Winstona Churchilla 1800/2, Praha 3.

PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA
předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů

